

(nettikuva)

MARTTI LUTHER

10.11.1483 – 18.2.1546

*”Sellaisissa kohdissa, joissa näyttää olevan ristiriitoja Raamatun ja Lutherin välillä, ei luterilainen kirkko luonnollisestikaan voi ratkaista asioita Lutherin eduksi Raamattua vastaan. **Se ei ole sidottu Lutherin auktoriteettiin, vaan Raamatun auktoriteettiin**” (Tiililä, Kristilliset kirkot ja muut yhteisöt, s.224).*

23. Sotatila

*”Paavalilainen sanonta: ‘maailma on minulle ristiinnaulittu’, toisin sanoen, **päättelen maailman kadotukseen tuomituksi**; ‘ja minä maailmalle’, toisin sanoen, **maailma vuorostaan päättelee minut kadotukseen tuomituksi**. Me siis ristiinnaulitsemme ja kadotukseen tuomitsemme toinen toisemme: minä kiroan perkeleen myrkkynä maailman koko vanhurskauden ja opin; maailma vuorostaan kiroaa minun oppini ja tekoni, **päättelee minut ruttoisaksi mieheksi, vääräoppiseksi, kapinalliseksi**” (Luther, Gal.kirj.sel. ss.693-694).*

*”Hurskaat taas puolestaan sanovat maailmaa – niin, ‘maailma` ei Pyhässä Raamatussa merkitse vain julkijumalattomia rikoksellisia, vaan niitäkin, jotka ovat hyvin vilpittömiä, hyvin viisaita ja hyvin pyhiä – **perkeleen lapseksi**, joka tarkkaan seuraa isänsä askeleita” (mt. ss.694-695).*

*”Näin sanomalla Paavali siis todistaa **Pyhän Hengen antamalla pohjattomalla vihalla** vihaavansa maailmaa, ja maailma vuorostaan pohjattomalla, **pahan hengen antamalla vihalla** vihaavan häntä; on kun hän sanoisi: Ei mitenkään voi olla olemassa mitään sovinnollista suhdetta minun ja maailman välillä” (695).*

24. Luterilainen jumalanpalvelus

*”Hän (Luther) **pelkäsi ahtaita kaavoja** ja pyrki siihen, että välttämättömässä reformaatiotyössä säilyisi terveellinen vapaus. Hänelle oli todella henki pääasia ja muodot sivuasiasia. Hän ymmärsi, että uusi henki luo vähitellen uudet muodot ilman, että tarvitsee ahdistavaa pakkoa käyttää. **Hän ei koskaan pitänyt kaavamaisista jumalanpalvelusmenoista. Ja on hyvin merkittävää, että mitä vanhemmaksi hän tuli, sitä enemmän hän niitä pelkäsi.** Hän näki vaaran, että seuraava sukupolvi ehkä alkaisi enemmän kiivailla kirkonmenojen kuin lihan kuolettamisen puolesta” (Kares, Luther, 151, 152).*

LUTHER ei ehtinyt (eikä jaksanut) ”puhdistaa” jumalanpalvelusta; se jäi makaamaan ”saastaisille katolisille pahnioille”!

*”Luther luotti liikaakin siihen, että evankeliumin henki vähitellen **sisäisestä pakosta muuttaa muodot.** Kun v.1525 Wittenbergissä otettiin käytäntöön Lutherin ”Saksalainen messu”, niin jumalanpalvelusjärjestys sen mukaan liittyi pääkohdissaan vanhoihin tapoihin. Edelleen säilytettiin katolinen tapa kohottaa siunatut ehtoollisaineet kansan edessä Kristuksen kuoleman muistoksi. Samoin säilytettiin mm. kynttilät ja messupuku. Edellinen tapa todella vähitellen hävisi, mutta messupuvut olivat niin hyvää ainetta, että ne ovat eräiden luterilaisten kirkkojen piirissä nyt (1944) jo kestäneet yli neljäsataa vuotta ja näyttävät omaavan Fenix – linnun taidon uudistua tuhkasta entistä ehommiksi. **Mitähän Luther olisi arvellut, jos hän olisi sielunsa silmillä nähnyt, että uskonpuhdistuksen luoman kirkon papit vielä 1900 (2000) – luvulla pitävät tiukasti kiinni vanhasta muodosta ja esiintyvät messupuvuissaan jonkinlaisina kurioositeetteina muinaisilta ajoilta”** (mt. ss. 153,154).*

*”Luther uskoi, että kirkolliset olot **järjestyisivät itsestään**, kunhan vain julistus oli oikeaa ja kun seurakunnissa suoritettaisiin tarkastuksia” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.37).*

25. Luterilainen seurakuntaoppi

”Re – formaatio merkitsee kirkon uudistamista siten, että palataan alkuperäiseen, verrataan nykytilannetta lähtökohtaan ja katsotaan siitä käsin, missä ollaan menossa...Jos nyt sitten kysymme, mikä tämä ´alkuperäinen`, tämä nykykirkon tilanteen mittapuu, niin **se on luonnollisesti se apostolinen kirkko, jota Uusi testamentti kuvaa...**´anakainoosis` (Room.12:2...tarkoittaa uudistumista siten, että palataan alkuperäiseen, verrataan nykytilannetta lähtökohtaan ja sen mukaan korjataan kulkua” (Perusta 6/90, Rimpiläinen).

*”Se on kaikkien **uskovien yhteisö**, joiden keskuudessa evankeliumi puhtaasti saarnataan ja pyhät sakramentit evankeliumin mukaisesti jaetaan” (Tunnustuskirjat, s.27).*

*”He (vastustajat) ovat hyljänneet...opinkohdan, jossa olemme sanoneet seurakuntaa **pyhien yhteisöksi** (congregation sanctorum)” (mt. s.126).*

*”Ne siis, joissa Kristus ei mitään vaikuta, eivät ole Kristuksen jäseniä... Mutta **jumalattomat eivät ole seurakunta**” (127).*

*”Sillä tietäähän, Jumalan kiitos, seitsenvuotias lapsi, mikä seurakunta on, nimittäin **pyhät uskovaiset** ja ne karitsaiset, jotka kuulevat Paimenensa ääntä (ss. 266, 267).*

*”Ja me tiedämme, että seurakunta on niiden keskuudessa, **jotka oikein opettavat Jumalan sanaa ja oikein hoitavat sakramentteja**” (171).*

EKKLESIA - OPPI

”Minä pyydän, että ihmiset olisivat minun nimeni suhteen vaiti eivätkä nimittäisi itseään luterilaisiksi, vaan kristityiksi. Mikä on Luther? Ei tämä oppi minusta ole, eikä minua ole ristiinnaulittu kenenkään edestä. Paavali ei voinut sietää, että kristityt nimittivät itseään hänen tai Pietarin mukaan. Kuinka sitten minä, vaivainen, haiseva matosäkki voisin antaa Kristuksen lasten nimittää itseään minun kurjan nimeni mukaan? Ei niin rakkaat ystävät, vaan hävittäkäämme juuria myöten puoluenimet ja ottakaamme kristityn nimi hänen mukaansa, jolta oppimmekin on! Minä en ole enkä tahdo olla kenenkään mestari. Yksin Kristus on meidän Mestariimme.”

Martti Luther; Ole turvallisin mielin – kokoelmassaan.

*”Kristikunnan piirissä **ei kuitenkaan pitäisi ollenkaan voida esiintyä eri suuntia**, koska kristillisellä kirkolla on vain yksi ainoa lähde, josta se ammentaa oppinsa, nimittäin Kristuksen sana” (Pieper, Dogmatiikka, s.12).*

”Minä pyydän, ettei minun nimeäni mainittaisi ja ettei kukaan sanoisi itseään luterilaiseksi vaan kristilliseksi. Mitä on Luther? Oppi ei ole minun; eikä minua ole ristiinnaulittu kenenkään tähden...En ole enkä tahdo olla kenenkään mestari. Vain Kristus on mestariimme” (Hjalmar Holmquist, Martti Luther, s.7).

*”Niinpä hän ei kolmannen uskonkappaleen selityksessään sanallakaan mainitse kirkkoa, saati sitten luterilaista kirkkoa. **Hän puhuu vain kristikunnasta**” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.95)*

26. Suhde Roomaan

”Jos kuningas on määrännyt vakinaisen välittäjän, hän ei salli jonkun muun asioita itselleen esittelevän. Koska Kristus on asetettu välimieheksi ja ylimmäiseksi papiksi, niin minkä tähden me etsimme muita?” (Tunnustuskirjat, s.189).

”Kaikki tämä (pyhien avuksi huutaminen) on epäjumalanpalvelusta; kunnia kuuluu Jumalalle yksin” (mt. s.251).

”Paavi ei jure divino eli Jumalan sanan perusteella ole koko kristikunnan pää – se asema kuuluu ainoastaan yhdelle, jonka nimi on Jeesus Kristus” (252).

”Onhan joka tapauksessa päivän selvää, että pyhä seurakunta on paavittomana ollut olemassa ainakin yli viisisataa vuotta... Se siis on, niin kuin usein on sanottu, ihmiskeksintöä, josta ei ole olemassa käskyä. Se on tarpeeton ja turha, sillä pyhä kristillinen seurakunta voi kyllä olla olemassa ilman moista päätä; jopa se olisi pysynyt pystyssä paremmin, ellei perkele olisi moista päätä asettanut” (252).

”Onhan ilmeistä, että Rooman paavit kannattajineen puolustavat jumalatonta oppia ja jumalattomia jumalanpalveluksia. Paavin ja hänen kannattajiensa valtakuntaan sopivat täysin vastakristuksen tuntomerkit” (278).

”Kun tilanne on tällainen, on kaikkien kristittyjen varottava osallistumista paavin jumalattomaan oppiin, pilkkaamisiin ja raakaan julmuuteen. Heidän pitää siis hyljätä ja kirotta paavi kannattajineen vastakristuksen valtakuntana, niin kuin Kristus on käskenyt: ‘Kavahtakaa vääriä profeettoja’” (279).

”Loppujen lopuksi: siinähan (paavissa) on vain ilmetty perkele” (254).

”Heidän on väistyttävä kauas paavista ja hänen kannattajistaan kuin vastakristuksen valtakunnasta ainakin ja ne kirottava” (553).

”Mutta minulla ei ole sellaista merkillistä uskoa, josta Jumala on minua varjeleva, kun hän on minut siitä kerran vapauttanut, - ei ole siis minulla sellaista uskoa, että voisin kutsua Kristuksen kirkoksi sellaista kirkkoa, joka koristaa itseään Kristuksen kirkon nimellä ja siitä kerskaa ja kuitenkin on jumalattomien kopla ja perkeleen kirkko, kuten hedelmät valtavasti todistavat puun olevan pahan...” (Martti Luther / A. Aijal Uppala, Lutherin vapautuminen paavikirkosta / Luterilainen 2/96).

”Noin paavikin nykyään, hänellä kun ei ole yhtäkään raamatunkohtaa, jolla saattaisi itseään puolustaa, käyttää yhtenä tätä samaista todistelua vastaamme: ‘Kirkko, Kirkko!’ ...Kaikkein enimmänsä hän tähdentää tuota: kristikunta ei saata hävitä eikä kukistua. Tämä todistus tehoaakin kaikkein useimpiin” (Gal. kirj. sel. s.29).